

**Propozycje rozwiązań zadań otwartych z próbnej matury rozszerzonej
przygotowanej przez OPERON.**

Zadanie 6.

Dane są punkty $A=(5; 2)$; $B=(1; -3)$; $C=(-2; -8)$. Oblicz odległość punktu A od prostej l przechodzącej przez punkty B i C. Zakoduj trzy początkowe cyfry po przecinku rozwinięcia dziesiętnego otrzymanego wyniku.

Rozwiązanie

Plan rozwiązania

1. Znalezienie równania kierunkowego prostej l zawierającej punkty B i C.
2. Znalezienie równania kierunkowego prostej k, na której leży odcinek, którego długość jest szukaną odległością punktu A od prostej l. Wiemy, że prosta ta musi przechodzić przez punkt A i kl.
3. Znalezienie punktu D wspólnego dla prostych k i l.
4. Wyznaczenie długości odcinka AD.
5. Obliczenie wyznaczonej długości z potrzebną do kodowania dokładnością.

Rozwiązanie:

Ad.1.

Ogólna postać kierunkowa równania prostej to

$$y=ax+b$$

Ułóżmy odpowiedni układ równań by wyznaczyć współczynniki a i b

$$\begin{cases} -3 = a + b \\ -8 = -2a + b \end{cases}$$

Pomnóżmy drugie równanie przez (-1)

$$\begin{cases} -3 = a + b \\ 8 = 2a - b \end{cases}$$

$$5 = 3a$$

I ostatecznie

$$a = \frac{5}{3}$$

Wyznaczmy z pierwszego równania b

$$-3 = \frac{5}{3} + b$$

$$b = -4\frac{2}{3}$$

Ostatecznie mamy

$$l: y = \frac{5}{3}x - 4\frac{2}{3}$$

Ad. 2

Ogólne równanie prostej k

$$k: y = ax + b$$

Ponieważ proste l i k mają być prostopadłe, więc ich współczynniki kierunkowe są do siebie liczbami odwrotnymi i przeciwnymi, czyli

$$a = -\frac{3}{5}$$

Tak więc

$$k: y = -\frac{3}{5}x + b$$

Wstawiając za x i y współrzędne punktu a wyliczymy współczynnik b

$$2 = -\frac{3}{5} \cdot 5 + b$$

$$2 = -3 + b$$

$$b = 5$$

Ostatecznie prosta k ma równanie

$$k: y = -\frac{3}{5}x + 5$$

Ad. 3

Szukamy punktu D

$$\begin{cases} y = \frac{5}{3}x - 4\frac{2}{3} \\ y = -\frac{3}{5}x + 5 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3y = 5x - 14 \\ 5y = -3x + 25 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 9y = 15x - 42 \\ 25y = -15x + 125 \end{cases}$$

$$34y = 83$$

$$y = \frac{83}{34} = 2\frac{15}{34}$$

Z pierwszego równania obliczamy x

$$9 \cdot \frac{83}{34} = 15x - 42$$

$$\frac{747}{34} = 15x - 42$$

$$21 \frac{33}{34} = 15x - 42$$

$$63 \frac{33}{34} = 15x$$

$$x = \frac{2175}{510} = \frac{145}{34} = 4 \frac{9}{34}$$

$$\text{Czyli } D = \left(4 \frac{9}{34}; 2 \frac{15}{34}\right)$$

Ad. 4

$$\begin{aligned} |AD| &= \sqrt{(x_A - x_D)^2 + (y_A - y_D)^2} = \sqrt{\left(5 - 4 \frac{9}{34}\right)^2 + \left(2 - 2 \frac{15}{34}\right)^2} = \sqrt{\left(\frac{25}{34}\right)^2 + \left(-\frac{15}{34}\right)^2} \\ &= \\ &= \sqrt{\frac{625}{1156} + \frac{225}{1156}} = \sqrt{\frac{850}{1156}} = \frac{5\sqrt{34}}{34} \end{aligned}$$

Aby zakodować rozwińmy wartość ostatniego wyrażenia do czterech miejsc po przecinku

$$\frac{5\sqrt{34}}{34} \approx 0,8574$$

8	5	7

Zadanie 7.

Oblicz sinus najmniejszego kąta trójkąta o bokach $a = 8; b = 10; c = 12$. Zakoduj trzy początkowe cyfry po przecinku rozwinięcia dziesiętnego otrzymanego wyniku.

Rozwiązanie

Kąt o najmniejszej rozwartości w trójkącie leży zawsze naprzeciw najkrótszego boku, czyli będzie to kąt leżący naprzeciw boku o długości 8

Zastosujmy do tego zadania twierdzenie cosinusów

$$b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos \alpha = a^2$$

$$10^2 + 12^2 - 2 \cdot 10 \cdot 12 \cdot \cos \alpha = 8^2$$

$$100 + 144 - 240 \cdot \cos \alpha = 64$$

$$244 - 240 \cos \alpha = 64$$

$$-240 \cos \alpha = -180$$

$$\cos \alpha = \frac{180}{240} = \frac{3}{4}$$

Aby wyznaczyć sinus skorzystajmy ze wzoru

$$\sin \alpha = \sqrt{1 - \cos^2 \alpha}$$

$$\sin \alpha = \sqrt{1 - \left(\frac{3}{4}\right)^2} = \sqrt{1 - \frac{9}{16}} = \sqrt{\frac{7}{16}} = \frac{\sqrt{7}}{4}$$

Dla potrzeb kodowania znajźmy rozwinięcie wyniku z dokładnością do czterech cyfr po przecinku

$$\frac{\sqrt{7}}{4} \approx 0,6614$$

6	6	1

Zadanie 8

Dana jest funkcja określona wzorem $f(x) = \frac{x^2-1}{x^2-4}$. Oblicz wartość pochodnej tej funkcji dla $x = -\sqrt{7}$. Zakoduj cyfrę jedności i dwie początkowe cyfry po przecinku rozwinięcia dziesiętnego otrzymanego wyniku.

Rozwiązanie:

Korzystamy z następującego wzoru na pochodną ilorazu funkcji

$$\left[\frac{f(x)}{g(x)}\right]' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{[g(x)]^2}$$

Gdzie $g(x) \neq 0$

Podstawmy:

$$f(x) = x^2 - 1$$

|

$$g(x) = x^2 - 4$$

Wówczas mamy

$$\begin{aligned} \left[\frac{x^2 - 1}{x^2 - 4} \right]' &= \left[\frac{f(x)}{g(x)} \right]' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{[g(x)]^2} = \frac{2x \cdot (x^2 - 4) - 2x \cdot (x^2 - 1)}{(x^2 - 4)^2} = \\ &= \frac{2x^3 - 8x - 2x^3 + 2x}{x^4 - 8x^2 + 16} = \frac{-6x}{x^4 - 8x^2 + 16} \end{aligned}$$

Podstawmy teraz za $x = -\sqrt{7}$ i otrzymamy

$$\frac{-6 \cdot (-\sqrt{7})}{(-\sqrt{7})^4 - 8(-\sqrt{7})^2 + 16} = \frac{6\sqrt{7}}{49 - 56 + 16} = \frac{6\sqrt{7}}{9} = \frac{2\sqrt{7}}{3}$$

Aby zakodować wyznaczmy rozwinięcie dziesiętne z dokładnością do trzech cyfr po przecinku

$$\frac{2\sqrt{7}}{3} \approx 1,764$$

1	7	6

Zadanie 9

Oblicz granicę $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2+4+6+\dots+2n}{11n^2-1}$. Zakoduj trzy początkowe cyfry po przecinku rozwinięcia dziesiętnego otrzymanego wyniku

Rozwiązanie:

Zauważmy, że w liczniku mamy ciąg arytmetyczny. Obliczmy sumę tego ciągu korzystając ze wzoru

$$S_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n$$

$$a_1 = 2$$

$$a_n = 2n$$

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2+4+6+\dots+2n}{11n^2-1} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{2+2n}{2} \cdot n}{11n^2-1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+n^2}{11n^2-1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n}{n^2} + \frac{n^2}{n^2}}{\frac{11n^2}{n^2} - \frac{1}{n^2}} = \frac{0+1}{11-0} = \\ &= \frac{1}{11} \end{aligned}$$

Aby zakodować znajdziemy rozwinięcie tej liczby z dokładnością do czterech cyfr po przecinku

$$\frac{1}{11} \approx 0,0909$$

0	9	0

Zadanie 10

Pierwiastkami równania $x^2 + 7x + 4 = 0$ są liczby x_1 i x_2 . Oblicz wartość sumy sześcianów liczb x_1 i x_2 . Zakoduj cyfrę setek dziesiątek i jedności wartości bezwzględnej otrzymanego wyniku..

Rozwiązanie:

Rozwiążmy równanie kwadratowe

$$\Delta = 49 - 16 = 33$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{33}$$

$$x_1 = \frac{-7 - \sqrt{33}}{2}$$

$$x_2 = \frac{-7 + \sqrt{33}}{2}$$

$$x_1^3 = \left(\frac{-7 - \sqrt{33}}{2}\right)^3 = \frac{(-1)^3(7 + \sqrt{33})^3}{8} = \frac{-(343 + 147\sqrt{33} + 693 + 33\sqrt{33})}{8} =$$

$$= \frac{-(1036 + 180\sqrt{33})}{8} = \frac{-4(259 + 45\sqrt{33})}{8} = -\frac{259 + 45\sqrt{33}}{2}$$

$$x_2^3 = \left(\frac{-7 + \sqrt{33}}{2}\right)^3 = \frac{-343 + 147\sqrt{33} - 693 + 33\sqrt{33}}{8} = \frac{-1036 + 180\sqrt{33}}{8} =$$

$$= \frac{-259 + 45\sqrt{33}}{2}$$

$$x_1^3 + x_2^3 = \frac{-259 - 45\sqrt{33}}{2} + \frac{-259 + 45\sqrt{33}}{2} = \frac{-518}{2} = -259$$

$$|-259| = 259$$

2	5	9

Zadanie 11

Wykaż, że jeśli $\log_{24} 6 = a$ to $\log_6 256 = \frac{4(1-a)}{a}$.

Rozwiązanie:

W rozwiązaniu wykorzystamy następujące wzory

Wzór na zmianę podstawy logarytmu

$$\log_a b = \frac{\log_c b}{\log_c a}$$

Logarytm na iloczyn i iloraz liczb

$$\log_a (b \cdot c) = \log_a b + \log_a c$$

$$\log_a \left(\frac{b}{c}\right) = \log_a b - \log_a c$$

Logarytm z potęgi

$$\log_a b^c = c \log_a b$$

Wyjdźmy od $\log_6 256$ i zmieńmy jego podstawę

$$\log_6 256 = \frac{\log_{24} 256}{\log_{24} 6} = \frac{\log_{24} 2^8}{\log_{24} 6} = \frac{\log_{24} (2^2)^4}{\log_{24} 6} = \frac{4 \log_{24} 4}{\log_{24} 6}$$

$$\text{Ale } 4 = \frac{24}{6}$$

Więc

$$\frac{4 \log_{24} 4}{\log_{24} 6} = \frac{4 \cdot \log_{24} \frac{24}{6}}{\log_{24} 6} = \frac{4 \cdot (\log_{24} 24 - \log_{24} 6)}{\log_{24} 6}$$

Ponieważ

$$\log_{24} 24 = 1$$

I zgodnie z założeniem

$$\log_{24} 6 = a$$

Więc

$$\frac{4 \cdot (\log_{24} 24 - \log_{24} 6)}{\log_{24} 6} = \frac{4 \cdot (1 - a)}{a}$$

Co należało dowieść

Zadanie 12

Wyznacz równanie stycznej do okręgu o równaniu $x^2 - 6x + y^2 + 10y = 0$,
prostopadłej do prostej $3x - 4y + 5 = 0$

Rozwiązanie:

Plan rozwiązania

1. Znajdźmy współrzędne środka O danego okręgu i jego promień.
2. Sprawdźmy, czy środek okręgu O należy do zadanej prostej, jeżeli nie to wyznaczmy kierunkowe równanie prostej l przechodzącej przez punkt O .
3. Znajdźmy punkty wspólne prostej l i danego okręgu. (są to punkty styczności)
4. Wyznaczmy współczynnik kierunkowy prostych stycznych do okręgu i prostopadłych do prostej l
- 5 Wyznaczmy równania szukanych prostych.

Ad. 1

Ogólne równanie okręgu ma postać

$$x^2 - 2ax + y^2 - 2by + c = 0 \quad \text{gdzie} \quad a \text{ i } b \text{ to współrzędne środka okręgu,} \quad a$$
$$r^2 = a^2 + b^2 - c$$

Z równania podanego w zadaniu można odczytać, że

$$2a = 6 \qquad 2b = -10$$

Więc

$$a = 3 \qquad b = -5$$

Oznacza to, że $O = (3; -5)$

Ponieważ $c = 0$, więc

$$r^2 = a^2 + b^2 - c = 3^2 + (-5)^2 - 0 = 9 + 25 = 34$$

Promień $r = \sqrt{34}$

Ad. 2

Wstawmy współrzędne punktu O do równania prostej $3x - 4y + 5 = 0$

$$3 \cdot 3 - 4 \cdot (-5) + 5 = 9 + 20 + 5 = 34 \neq 0$$

Ponieważ prosta l ma być równoległa do zadanej prostej, więc będzie miała ten sam współczynnik kierunkowy. Doprowadźmy więc zadane równanie prostej do postaci kierunkowej.

$$3x - 4y + 5 = 0$$

$$4y = 3x + 5$$

$$y = \frac{3}{4}x + \frac{5}{4}$$

Ogólna postać prostej l wynosi

$$l: y = \frac{3}{4}x + b$$

Podstawiając za x i y odpowiednio współrzędne środka okręgu wyznaczmy współczynnik b

$$-5 = \frac{3}{4} \cdot 3 + b$$

$$-5 = \frac{9}{4} + b$$

$$b = -7\frac{1}{4}$$

Prosta l opisana więc jest równaniem

$$l: y = \frac{3}{4}x - 7\frac{1}{4}$$

Ad. 3

Rozwiązując poniższy układ równań znajdziemy punkty wspólne prostej l i okręgu, które mają być szukanymi punktami styczności

$$\begin{cases} x^2 - 6x + y^2 + 10y = 0 \\ y = \frac{3}{4}x - 7\frac{1}{4} \end{cases}$$

Wstawmy w pierwszym równaniu za y wyrażenie będące po prawej stronie drugiego równania

$$x^2 - 6x + \left(\frac{3}{4}x - \frac{29}{4}\right)^2 + 10 \cdot \left(\frac{3}{4}x - \frac{29}{4}\right) = 0$$

$$x^2 - 6x + \frac{9}{16}x^2 - \frac{87}{8}x + \frac{841}{16} + \frac{15}{2}x - \frac{145}{2} = 0$$

$$16x^2 - 96x + 9x^2 - 174x + 841 + 120x - 1160 = 0$$

$$25x^2 - 150x - 319 = 0$$

$$\Delta = 22500 + 31900 = 54400$$

$$\sqrt{\Delta} = 40\sqrt{34}$$

$$x_1 = \frac{150 - 40\sqrt{34}}{50} = \frac{15 - 4\sqrt{34}}{5}$$

$$x_2 = \frac{15 + 4\sqrt{34}}{5}$$

$$\text{Gdy } x_1 = \frac{15 - 4\sqrt{34}}{5}, \text{ to } y_1 = \frac{3}{4} \cdot \frac{15 - 4\sqrt{34}}{5} - \frac{29}{4} = \frac{45}{20} - \frac{12}{20} \cdot \sqrt{34} - \frac{29}{4} = -5 - \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34}$$

$$\text{Gdy } x_2 = \frac{15 + 4\sqrt{34}}{5}, \text{ to } y_2 = -5 + \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34}$$

Mamy więc dwa punkty styczności

$$A = \left(3 - \frac{4}{5} \cdot \sqrt{34}; -5 - \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} \right) \quad i \quad B = \left(3 + \frac{4}{5} \cdot \sqrt{34}; -5 + \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} \right)$$

Ad. 4

Wyznaczamy równania prostych stycznych do naszego okręgu i prostopadłych do prostej l . Współczynnik kierunkowy obydwóch prostych $a = -\frac{4}{3}$

Ogólna postać tych równań to $y = -\frac{4}{3}x + b$

$$-5 - \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} = -\frac{4}{3} \cdot \left(3 - \frac{4}{5} \cdot \sqrt{34} \right) + b$$

$$-5 - \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} = -4 + \frac{16}{15} \cdot \sqrt{34} + b$$

$$b = -5 - \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} + 4 - \frac{16}{15} \cdot \sqrt{34}$$

$$b = -1 - \frac{25}{15} \cdot \sqrt{34}$$

Równanie jednej stycznej ma postać

$$y = -\frac{4}{3}x - 1 - \frac{5}{3} \cdot \sqrt{34}$$

Lub jak kto woli

$$4x + 3y + 3 + 5\sqrt{34} = 0$$

Wyznaczmy jeszcze drugie równanie

$$-5 + \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} = -\frac{4}{3} \cdot \left(3 + \frac{4}{5} \cdot \sqrt{34}\right) + b$$

$$-5 + \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} = -4 - \frac{16}{15} \cdot \sqrt{34} + b$$

$$-5 + \frac{3}{5} \cdot \sqrt{34} + 4 + \frac{16}{15} \cdot \sqrt{34} = b$$

$$b = -1 + \frac{25}{15} \cdot \sqrt{34}$$

I ostatecznie

$$y = -\frac{4}{3}x - 1 + \frac{5}{3} \cdot \sqrt{34}$$

Lub inaczej

$$4x + 3y - 3 + 5\sqrt{34}$$

Zadanie 13

Dany jest trójmian $f(x) = x^2 + (2m + 2)x + 4$. Wyznacz parametr m , jeśli wiadomo, że ciąg $(x_1; (m + 5); x_2)$, gdzie x_1 i x_2 są różnymi miejscami zerowymi tego trójmianu, jest geometryczny.

Rozwiązanie:

Ponieważ trójmian z zadania ma dwa różne miejsca zerowe, więc jego wyróżnik Δ musi być dodatni. Sprawdźmy dla jakich parametrów m wyróżnik Δ jest dodatni.

$$\Delta = b^2 - 4ac = (2m + 2)^2 - 4ac > 0$$

$$4m^2 + 8m + 4 - 4 \cdot 1 \cdot 4 = 4m^2 + 8m - 12 > 0$$

Warunek na m można wyliczyć rozwiązując ostatnią nierówność kwadratową. Na początek podzielmy obie strony nierówności przez 4

$$m^2 + 2m - 3 > 0$$

$$\Delta = 4 + 12 = 16$$

$$\sqrt{\Delta} = 4$$

$$m_1 = \frac{-2 - 4}{2} = -3 \qquad m_2 = \frac{-2 + 4}{2} = 1$$

Ponieważ współczynnik przy m^2 jest dodatni więc aby Δ wyjściowego równania była dodatnia m musi spełniać następujące warunki

$$m < -3 \quad i \quad m > 1$$

Ponieważ ciąg $(x_1; (m + 5); x_2)$ jest geometryczny więc spełniony jest warunek

$$\frac{x_1}{m + 5} = \frac{m + 5}{x_2}$$

Z tego warunku wynika poniższy warunek

$$(m + 5)^2 = x_1 \cdot x_2$$

Na mocy wzorów Viete'a

$$x_1 \cdot x_2 = 4$$

Więc

$$(m + 5)^2 = 4$$

$$(m + 5)^2 - 2^2 = 0$$

$$(m + 5 - 2)(m + 5 + 2) = 0$$

$$m = -3 \quad lub \quad m = -7$$

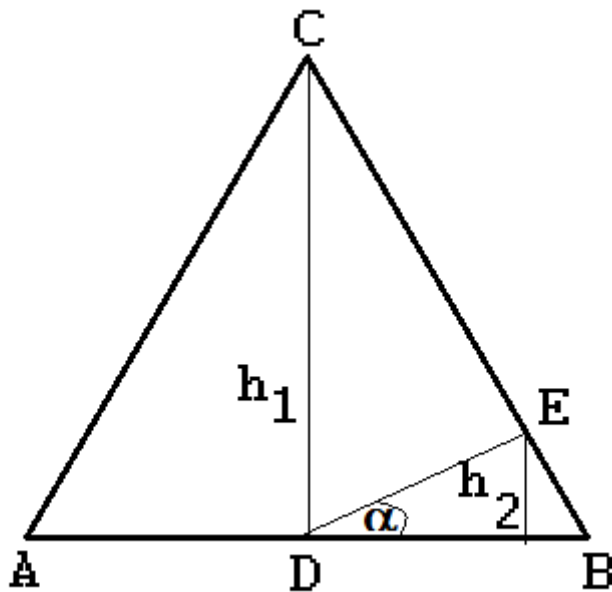
Ponieważ -3 nie spełnia warunków zadania więc $m = -7$

Zadanie 14

Dany jest trójkąt równoboczny ABC, w którym punkt D jest środkiem boku AB. Przez punkt D poprowadzono prostą pod kątem α do boku AB, która przecięła bok BC w punkcie E, takim, że pole trójkąta BDE jest równe $\frac{1}{8}$ pola trójkąta ABC. Wykaż, że $\alpha = 30^\circ$.

Rozwiązanie:

Zróbmy poglądowy rysunek

Niech $P_{ABC} = \frac{1}{2} a_1 \cdot h_1$ i niech $P_{BDE} = \frac{1}{2} a_2 \cdot h_2$

Ponieważ

$$P_{ABC} = 8 \cdot P_{BDE} \quad i \quad a_2 = \frac{1}{2} a_1$$

$$\frac{1}{2} a_1 \cdot h_1 = 8 \cdot \frac{1}{2} \cdot a_2 \cdot h_2$$

$$\frac{1}{2} a_1 \cdot h_1 = 4 \cdot \frac{1}{2} \cdot a_1 \cdot h_2$$

$$a_1 \cdot h_1 = 4 \cdot a_1 \cdot h_2$$

$$h_2 = \frac{1}{4} h_1$$

Spodek wysokości h_2 oznaczmy literką F

Ponieważ $h_1 \parallel h_2$ a podstawy obu trójkątów leżą na tej samej prostej więc z

podobieństwa trójkątów BCD i BEF mamy: $|BF| = \frac{1}{4} |BD|$ i $|BE| = \frac{1}{4} |BC|$

Odcinek, który wychodziłby z punktu D i był równoległy do odcinka AC tworzyłby z podstawą kąt 60° i wycinałby z trójkąta ABC trójkąt równoboczny. Odcinek DE padałby na środek tego równobocznego trójkąta czyli byłby jego wysokością, dlatego tworzy z podstawą AB kąt 30°

Zadanie 15

Rozwiąż równanie $\sin 2x + \cos 4x = 0$

Rozwiązanie:

Zastosujmy podstawienie

$$2x = \alpha$$

Nasze równanie będzie miało postać

$$\sin \alpha + \cos 2\alpha = 0$$

$$\sin \alpha + 1 - 2\sin^2 \alpha = 0$$

Niech $\sin \alpha = y$

Wówczas nasze równanie ma postać

$$2y^2 - y - 1 = 0$$

$$\Delta = 1 + 8 = 9$$

$$\sqrt{\Delta} = 3$$

$$y_1 = \frac{1-3}{4} = -\frac{1}{2} \quad \text{lub} \quad y_2 = \frac{1+3}{4} = 1$$

$$\text{Czyli } \sin \alpha = -\frac{1}{2} \quad \text{lub} \quad \sin \alpha = 1$$

$$\text{W pierwszym przypadku } \alpha = \frac{7}{6}\pi + 2k\pi \quad \text{lub} \quad \alpha = \frac{11}{6}\pi + 2k\pi$$

$$\text{W drugim przypadku } \alpha = \frac{1}{2}\pi + 2k\pi$$

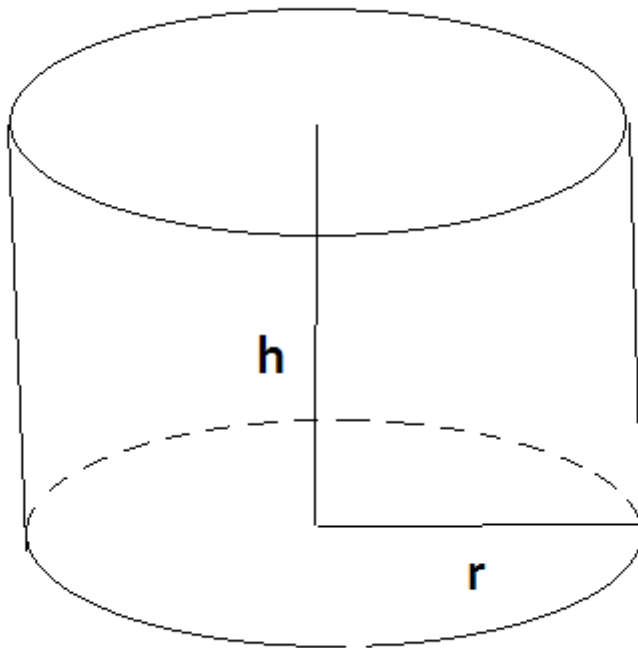
$$\text{W takim razie } x = \frac{7}{12}\pi + k\pi \quad \text{lub} \quad x = \frac{11}{12}\pi + k\pi \quad \text{lub} \quad x = \frac{1}{4}\pi + k\pi$$

Zadanie 16

Puszka ma kształt walca o objętości $\pi \text{ dm}^3$. Wyznacz promień podstawy i wysokość walca, aby pole powierzchni całkowitej puszeki było najmniejsze. Oblicz to najmniejsze pole

Rozwiązanie

Zacznijmy od poglądowego rysunku

$$V = \pi r^2 h = \pi$$

$$h = \frac{1}{r^2}$$

$$P = 2\pi r^2 + 2\pi r h$$

Podstawmy do wzoru wyznaczone poprzednio h

$$P = 2\pi r^2 + \frac{2\pi r}{r^2} = 2\pi r^2 + \frac{2\pi}{r}$$

Jeśli pole potraktujemy jako funkcję zmiennej r to mamy

$$P(r) = 2\pi r^2 + \frac{2\pi}{r}$$

Funkcja ma ekstrema dla argumentu dla którego pochodna przyjmuje wartość 0.

Policzmy więc pochodną funkcji $P(r)$

$$P'(r) = 4\pi r - \frac{2\pi}{r^2}$$

Przyrównajmy pochodną do 0

$$4\pi r - \frac{2\pi}{r^2} = 0$$

$$2r^3 - 1 = 0$$

$$r^3 - \frac{1}{2} = 0$$

$$r = \sqrt[3]{\frac{1}{2}}$$

$$r = \frac{1}{\sqrt[3]{2}}$$

$$r = \frac{1 \cdot \sqrt[3]{4}}{\sqrt[3]{2} \cdot \sqrt[3]{4}} = \frac{\sqrt[3]{4}}{2}$$

Puszka będzie miała najmniejsze pole gdy $r = \frac{\sqrt[3]{4}}{2}$ i $h = \frac{1}{\frac{\sqrt[3]{28}}{4}} = \frac{4}{2\sqrt[3]{2}} = \frac{2}{\sqrt[3]{2}} = \frac{2\sqrt[3]{4}}{2} = \sqrt[3]{4}$

Pole całkowite tej puszeki wyniesie

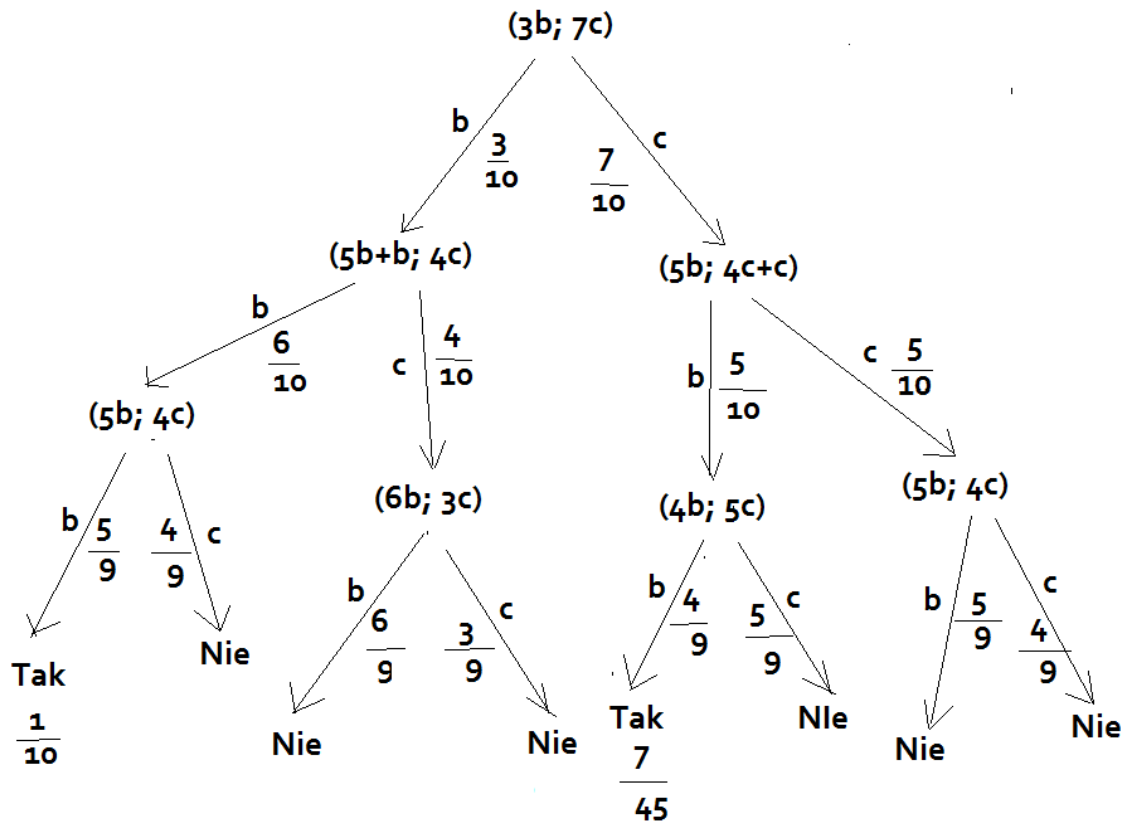
$$P = 2\pi r^2 + 2\pi r h = \frac{2\pi \sqrt[3]{16}}{4} + \frac{2\pi \sqrt[3]{4} \cdot \sqrt[3]{4}}{2} = \pi \sqrt[3]{2} + 2\pi \sqrt[3]{2} = 3\pi \sqrt[3]{2}$$

Zadanie 17

W urnie U_1 są 3 kule białe i 7 kul czarnych, a w urnie U_2 jest 5 kul białych i 4 czarne. Wybieramy losowo kulę z urny U_1 i wkładamy do urny U_2 . Następnie z urny U_2 losujemy dwie kule. Oblicz prawdopodobieństwo, że w ten sposób wylosujemy dwie kule białe.

Rozwiązanie:

Zadanie można rozwiązać na wiele sposobów, ale najprościej chyba będzie zastosować drzewko

Komentarz do drzewka.

Nad strzałkami zaznaczono stan urny, z której aktualnie losujemy, na strzałce zaznaczono kolor wylosowanej kul i prawdopodobieństwo jej wylosowania. Tak na dole drzewka oznacza zdarzenie sprzyjające.

Pierwsze piętro drzewka (licząc od góry to pierwsze losowanie z urny U_1 i dorzucenie wylosowanej kuli do drugiej urny).

Drugie piętro to losowanie z drugiej urny pierwszej kuli. Trzecie ostatnie piętro (na samym dole, to losowanie drugiej kuli z drugiej urny..

Ułamki pod wyrazami Tak to iloczyn prawdopodobieństw z poszczególnych gałęzi drzewka.

Całkowite prawdopodobieństwo będzie równe sumie ułamków zapisanych na dole

$$\frac{1}{10} + \frac{7}{45} = \frac{23}{90}$$

Zadanie 18

Trzy liczby tworzą ciąg arytmetyczny. Jeśli pierwszą liczbę zmniejszymy 1, drugą liczbę zwiększymy o 15, a trzecią zwiększymy o 37, to otrzymamy ciąg geometryczny. Wyznacz te liczby, jeśli wiadomo, że ich suma jest równa 63.

Rozwiązanie:

Niech nasze liczby to a ; b ; c .

Wówczas

$$b = x \quad a = x - r \quad c = x + r$$

$$a + b + c = 63$$

$$x - r + x + x + r = 63$$

$$3x = 63$$

$$x = 21$$

$$\text{Czyli } a = 21 - r \quad b = 21 \quad c = 21 + r$$

$$\text{W ciągu geometrycznym } \beta = 21 + 15 = 36 \quad \alpha = a - 1 = 21 - r - 1 = 20 - r$$

$$\delta = c + 37 = 21 + r + 37 = 58 + r$$

Dla ciągu geometrycznego zachodzi też następująca własność

$$\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\beta}{\delta}$$

Z równości tej wynika, że $\alpha \cdot \delta = \beta^2$

Podstawmy do tej równości nasze dane

$$(20 - r)(58 + r) = 36^2$$

$$1160 + 20r - 58r - r^2 = 1296$$

$$-r^2 - 38r - 136 = 0$$

$$r^2 + 38r + 136 = 0$$

$$\Delta = 38^2 - 4 \cdot 136 = 1444 - 544 = 900$$

$$\sqrt{\Delta} = 30$$

$$r = \frac{-38 - 30}{2} = -34 \quad \text{lub} \quad r = \frac{-38 + 30}{2} = -4$$

$$a = 21 - (-34) = 55 \quad c = 21 + (-34) = -13$$

lub

$$a = 21 - (-4) = 25$$

$$c = 21 + (-4) = 17$$

Zadanie ma dwa rozwiązania – jedno to liczby 55; 21 i -13; a drugie to liczby 25; 21 i 17.